

DAFTAR ISI

HALAMAN JUDUL

ABSTRAK	iii
ABSTRACT	iv
PENGHARGAAN	v
DEDIKASI	vii
DAFTAR ISI	viii
SENARAI LAMPIRAN	xxii
SENARAI JADUAL DAN RAJAH	xxiii
SENARAI KEPENDEKAN	xxv
PANDUAN TRANSLITERASI	xxvi

PENDAHULUAN

1. Pengenalan	2
2. Latar Belakang Kajian	2
3. Masalah Kajian	6
4. Kepentingan Tajuk Kajian	7
5. Objektif Kajian	8
6. Skop Kajian	9
7. Ulasan Penulisan Terdahulu	10

8. Metodologi Kajian	18
8.1 Metode Pengumpulan Data	19
8.1.1 Penyelidikan Perpustakaan	19
8.1.2 Penyelidikan Lapangan	20
8.1.2.1 Metode dokumentasi	21
8.1.2.2 Metode temubual	21
8.1.3 Melayari Internet	22
8.2 Metode Analisis Data	23
8.2.1 Metode Deduktif	25
8.2.2 Metode Komparatif	25
8.2.3 Induktif	26
Kesimpulan	26

BAB I

PELABURAN DALAM ISLAM

1.1 Pengenalan	29
1.2 Definisi Pelaburan	36
1.3 Dalil Pengharusan Pelaburan	40
1.3.1 al-Qur'an	40
1.3.2 al-Sunnah	41
1.3.3 al-Ijmā‘	43
1.4 Mengenali Ciri-ciri Pelaburan	43

1.4.1 Ciri-ciri pelaburan umum	44
i. Penanam modal	44
ii. Perubahan masa	45
iii. Pulangan pelaburan	45
iv. Risiko dan ketidakpastian	46
v. Kecairan	48
1.4.2 Ciri-ciri pelaburan menurut kaca mata Islam	49
i. Pembaziran	54
ii. Pembekuan modal	55
iii. Lain-lain	56
1.5 Unsur-unsur Yang Ditegah Dalam Pelaburan Islam	57
1.5.1 Ribā	57
1.5.2 Spekulasi dan perjudian	62
1.5.3 Gharār / ketidakpastian	64
1.6 Jenis-jenis Pelaburan Konvensional	67
1.6.1 Pelaburan tunai	67
1.6.2 Pelaburan ekuiti	68
1.6.3 Pelaburan aset hakiki	68
1.6.4 Pelaburan mudah tunai rendah	69
1.6.5 Pelaburan pasaran hadapan	69
1.7 Instrumen-instrumen Pelaburan Islam	70
1.7.1 al-Wadī‘ah	71
1.7.1.1 Wadī‘ah yad al-amānah	72

1.7.1.2 Wadī‘ah yad al-đamānah	73
1.7.2 al-Musyārakah	74
1.7.2.1 Dalil pensyariatan Musyārakah	74
i. al-Qur’an	75
ii. al-Sunnah	75
1.7.2.2 Jenis akad Musyārakah	75
1.7.2.2.1 Syārikah al-amlāk	76
1.7.2.2.2 Syārikah al-‘uqūd	76
1.7.2.3 Hukum akad Musyārakah	77
1.7.3 al-Muđārabah	78
1.7.3.1 Dalil pensyariatan Muđārabah	80
i. al-Qur’an	81
ii. al-Sunnah	82
iii. al-Ijmā‘	82
1.7.3.2 Rukun dan akad Muđārabah	83
1.7.3.3 Jenis Muđārabah	83
i. Muđārabah muṭlaqah	84
ii. Muđārabah muqayyadah	84
1.7.3.4 Pembatalan akad Muđārabah	84
i. Fasakh atau pembatalan akad	85
ii. Meninggal dunia	85
iii. Hilang akal	86
iv. Modal pelaburan mengalami kemasuhan	86

1.7.4 Bay‘ Bithaman Ājil (BBA)	86
1.7.4.1 Dalil pengharusan BBA	88
i. al-Qur'an	88
ii. al-Sunnah	89
iii. al-Ijmā‘	89
1.7.5 Bay‘ al-‘Inah (BAI)	89
1.7.5.1 Pendapat fuqaha' tentang akad Bay‘ al-‘Inah	90
1.7.5.2 Hukum Bay‘ al-‘Inah	93
1.7.6 Bay‘ al-Dayn	94
1.7.6.1 Dalil pensyariatan Bay‘ al-Dayn	95
i. al-Qur'an	95
ii. al-Sunnah	96
1.7.6.2 Jenis-jenis Bay‘ al-Dayn (Jual-beli hutang)	96
1.7.6.3 Hukum Bay‘ al-Dayn (Jual beli hutang)	96
1.7.7 al-Murābahah	99
1.7.7.1 Dalil pensyariatan Murābahah	101
i. al-Qur'an	101
ii. al-Sunnah	102
1.7.7.2 Rukun-rukun al-Murābahah	102
i. Penjual dan pembeli akad Murābahah	102
ii. Sighah akad Murābahah	103
iii. Barang yang diakadkan	103
1.7.7.3 Hukum akad Murābahah	103

1.7.8 al-Wakālah (Perwakilan)	104
1.7.8.1 Dalil pensyariatan al-Wakālah	105
i. al-Qur'an	105
ii. al-Sunnah	106
iii. al-Ijmā'	107
1.7.8.2 Rukun al-Wakālah	107
1.7.8.3 Syarat-syarat al-Wakālah	107
1.7.8.4 Jenis-jenis al-Wakālah	108
1.7.8.5 Hukum akad dan hak-hak akad al-Wakālah	108
1.7.8.6 Penamatan al-Wakālah	110
i. Pihak pemberi wakil melucutkan perlantikan wakil	110
ii. Wakil melucutkan sendiri perlantikan yang dilakukan oleh pemberi wakil	110
iii. Pemberi wakil dan wakil hilang kelayakan untuk melakukan akad al-Wakālah	111
iv. Perkara yang diwakilkan itu telah diuruskan oleh pemberi wakil.	111
v. Hilang hak milik pemberi wakil terhadap barang wakilan	111
1.7.9 al-Kafālah	111
1.7.9.1 Definisi al-Kafālah	112
1.7.9.2 Dalil Pensyariatan al-Kafālah	112
i. al-Qur'an	113
ii. al-Sunnah	113
iii. al-Ijmā'	113

1.7.9.3 Jenis Akad al-Kafālah	113
1.7.9.4 Rukun-rukun al-Kafālah	114
i. Šīghah akad al-Kafālah	114
ii. Penjamin dan orang yang dijamin	115
iii. Orang yang diberi jaminan iaitu penerima jaminan	116
iv. Barang atau perkara yang dijamin	116
1.7.9.5 Hukum akad al-Kafālah	117
1.8 Kesimpulan	118

BAB II

BANK ISLAM THAILAND (ISBT): KONSEP DAN OPERASINYA

2.1 Pengenalan	121
2.2 Masyarakat Islam Dan Sejarah Sistem Kewangannya Di Thailand	122
2.2.1 Masyarakat Islam di Thailand	122
2.2.1.1 Sejarah masyarakat Islam Pattani Thailand	122
2.2.1.2 Ekonomi masyarakat Islam Pattani Thailand	126
2.2.2 Sejarah pergerakan ke arah menubuh institusi kewangan Islam di Thailand	128
2.2.2.1 Tabung zakat dan amal Chularajamontri	129
2.2.2.2 Koperasi dan kelab kewangan muslim	129
2.2.2.3 Tabung haji	130

2.2.2.4 Pertubuhan pelaburan muslim	130
2.2.3 Produk perbankan Islam di Thailand	132
2.2.3.1 Produk simpanan (<i>al-Wadī‘ah</i>)	133
i. Akuan semasa	133
ii. Akuan simpanan am	133
iii. Akaun simpanan haj	134
2.2.3.2 Akaun pelaburan (<i>al-Mudārabah</i>)	134
2.3 Sejarah Penubuhan Bank Islam Thailand (ISBT)	134
2.3.1 Latar belakang	134
2.3.2 Sejarah penubuhan Islamic Bank Of Thailand (ISBT)	135
2.4 Objektif Penubuhan Islamic Bank Of Thailand (ISBT)	140
2.5 Visi Dan Misi Islamic Bank Of Thailand (ISBT)	140
2.5.1 Visi	140
2.5.2 Misi	141
2.6 Rasional Logo Islamic Bank Of Thailand (ISBT)	141
2.7 Dasar Pengurusan Bank ISBT	142
2.8 Maklumat Korporat Islamic Bank Of Thailand (ISBT)	144
2.8.1 Lembaga Pengarah	144
2.8.1.1 Lembaga pengarah	144
2.8.1.2 Lembaga Pengarah Pentadbiran	145
2.8.2 Lembaga penasihat	146
2.8.2.1 Lembaga Penasihat Bahagian Agama (<i>Syarī‘ah</i>)	146
2.8.2.2 Lembaga Penasihat Umum	146

2.8.3 Maklumat am	147
2.8.4 Maklumat Pemegang Saham Islamic Bank Of Thailand (ISBT)	148
2.8.4.1 Struktur pemegang saham ISBT pada permulaan penubuhan	148
2.9 Corak Operasi Islamic Bank Of Thailand (ISBT)	149
2.9.1 Perkhidmatan-perkhidmatan ISBT	150
2.9.1.1 Perkhidmatan produk simpanan	150
i. Akuan simpanan <i>al-Wadī‘ah</i>	150
ii. Akaun simpanan <i>Muḍārabah</i>	151
2.9.1.2 Perkhidmatan produk pembiayaan	153
2.9.1.2.1. Pembiayaan untuk kegunaan individu <i>(Financing for Consumer)</i>	153
2.9.1.2.2 Pembiayaan untuk perindustrian dan perdagangan	154
2.9.1.2.3 Bill dan kontingen (<i>Bills & Contingents</i>)	154
2.9.1.3 Perkhidmatan perdagangan (<i>Trade Financing Facilities</i>)	155
2.9.1.4 Pertukaran mata wang asing	156
2.9.1.5 Perkhidmatan lain-lain	156
2.9.1.6 Perkhidmatan Pembiayaan Polisi (<i>Policy Financing</i>)	157
2.9.1.7 Perkhidmatan Tabung	157
2.10 Sumber Modal Dan Pendapatan	158
2.10.1 Sumber modal	158
2.10.2 Sumber pendapatan	159
2.11 Kesimpulan	160

BAB III

PELAKSANAAN INSTRUMEN PELABUAN ISLAM DI ISLAMIC BANK OF THAILAND (ISBT)

3.1 Pengenalan	163
3.2 Objektif Pelaburan di Bank Islam Thailand (ISBT)	165
3.2.1 Objektif umum	165
3.2.2 Objektif khusus	165
3.3 Peranan Lembaga Penasihat Agama (<i>Advisory Board : Religious Affairs</i>)	166
3.4 Konsep syarī‘ah dalam kegiatan pelaburan pelaburan di ISBT	168
3.5 Dasar-Dasar Pelaburan	170
3.5.1 Halal	170
3.5.2 Berisiko rendah	171
3.5.3 Pulangan yang tinggi	173
3.5.4 Rakan kongsi yang berpotensi	173
3.5.5 Berdaya maju	174
3.6 Garis Dasar Persetujuan Perjanjian Pelaburan di ISBT	174
3.7 Aktiviti-Aktiviti Pelaburan Yang Dijalankan	176
3.7.1 Hartanah dan pembinaan (<i>Real estate and construction</i>)	177
3.7.2 Pembuatan (<i>Manufacturing</i>)	177
3.7.3 Perdagangan (<i>Commercial</i>)	178
3.7.4 Perkhidmatan (<i>Services</i>)	179
3.7.5 Kegunaan peribadi (<i>Personal consumption</i>)	179
3.7.6 Lain-lain (<i>Others</i>)	179

3.8 Instrumen Pelaburan Islam di Islamic Bank Of Thailand (ISBT)	180
3.8.1 al-Wadī‘ah	181
3.8.1.1 Wadī‘ah simpanan	182
3.8.1.2 Wadī‘ah semasa	182
3.8.1.3 Wadī‘ah haji	183
3.8.2 al-Musyārakah	183
3.8.2.1 <i>Pelaburan jangka masa panjang</i>	184
3.8.2.2 <i>Pelaburan jangka masa pendek</i>	184
3.8.3 al-Muḍārabah	185
3.8.3.1 <i>Akaun Pelaburan Mudhārabah Am</i>	185
3.8.3.2 <i>Akuan simpangan al-Ameen</i>	187
3.8.4 Bay‘ Bithaman Ājil (<i>BBA</i>)	191
3.8.4.1 Pembiayaan memperolehi kediaman (<i>Home Financing</i>)	192
3.8.4.2 Pembiayaan memperolehi harta untuk perniagaan	194
3.8.5 Bay‘ al-‘Ināh (<i>BAI</i>)	296
3.8.5.1 Pembiayaan memperolehi harta untuk kegunaan peribadi <i>(Bay‘ al-‘Inah Financing for Consumer)</i>	197
3.8.5.2 Pembiayaan memperolehi harta untuk perniaggan <i>(Bay‘ al-‘Inah Financing for Business)</i>	197
3.8.5.3 Pembiayaan pusingan untuk perniagaan <i>(Bay‘ al-‘Inah Revolving Facilities)</i>	197
3.8.5.4 Pembiayaan untuk pekerjaan (<i>Bay‘ al-‘Inah Microfinance</i>)	198
3.8.5.5 Perkhidmatan pembiayaan untuk perdagangan luar Negara	198

3.8.6 Bay‘ al-Dayn	201
3.8.6.1 Pembiayaan perniagaan berkenaan bil dan komitmen <i>(Bills & Contingents)</i>	202
3.8.6.2 Produk <i>Bay‘ al-Dayn</i> untuk perdagangan	203
3.8.7 al-Murābahah	204
3.8.8 al-Wakālah	206
3.8.8.1 Perkhidmatan pembiayaan berkenaan Import	207
3.8.8.2 Perkhidmatan Pembiayaan berkenaan eksport	207
3.8.9 al-Kafālah	208
3.8.9.1 Perkhidmatan pembiayaan perdagangan dalam negara	208
3.8.9.2 Perkhidmatan pembiayaan perdagangan luar negara	208
3.8.10 Kesimpulan	210

BAB IV

ANALISIS PELAKSANAAN INSTRUMEN PELABURAN ISLAM DI ISBT: PRESTASI, KESAN DAN MASALAH

4.1 Pengenalan	213
4.2 Prestasi Kewangan Dan Aset Islamic Bank Of Thailand (ISBT)	215
4.2.1 Jumlah peruntukan dan aset	216
4.2.2 Prestasi simpanan ISBT	216
4.2.3 Aset terkumpul pelaburan ISBT	220

4.2.4 Kecairan wang tunai (<i>Cash flow</i>)	223
4.2.5 Liabiliti (<i>Liability</i>)	224
4.2.6 Equiti pemegang saham	225
4.2.7 Sumber dan penggunaan dana (<i>Sources and uses of fund</i>)	226
4.2.8 Pengekalan wang tabung (<i>Maintenance of capital fund</i>)	227
4.3 Prestasi Keseluruhan Pelaburan Islam Di ISBT	231
4.4 Hasil pendapatan dan perbelanjaan ISBT	236
4.4.1 Hasil pendapatan	236
4.4.2 Perbelanjaan	238
4.5 Zakat	240
4.6 Analisis Secara Keseluruhan Pelaksanaan Prinsip-prinsip Syarī‘ah Islam Yang di Aplikasi ISBT Sebagai Instrumen Pelaburan Islamnya	242
4.7 Kesan Dan Faedah Pelaburan Secara Islam Di ISBT	246
4.7.1 Terhindar daripada unsur-unsur yang diharamkan oleh Islam	246
4.7.2 Menjamin kesucian dana umat Islam	247
4.7.3 Sebagai alternatif	247
4.7.4 Risiko rendah	248
4.7.5 Persaingan positif	249
4.7.6 Menyucikan harta ISBT dan umat Islam melalui pembayaran zakat	250
4.8 Masalah Pelaksanaan Pelaburan Islam Di ISBT	251
4.8.1 Kekurangan fahaman tentang sistem pelaburan berlandaskan Islam	

oleh kerajaan Thailand	251
4.8.2 Masalah dengan syarikat bersekutu dan syarikat ekuiti	252
4.8.3 Sistem pelaburan Islam masih kurang diminati dan difahami	253
4.8.4 Pasaran pelaburan Islam masih terhad di Thailand	253
4.8.5 Promosi tentang sistem pelaburan Islam di Thailand masih terhad	254
4.9 Kesimpulan	255

PENUTUP

i. Rumusan	259
ii. Masalah	262
iii. Saranan dan Cadangan	267

BIBLIOGRAFI & LAMPIRAN

Bibliografi	270
Senarai Reponden	286
Lampiran	287

SENARAI LAMPIRAN

Lampiran A : Gambar Bangunan Ibu Pejabat Islamic Bank Of Thailand (ISBT)
Daerah Wattana, Bangkok Thailand

Lampiran B : Struktur Organisasi Islamic Bank Of Thailand (ISBT)

Lampiran C : Senarai Bank Cawangan Islamic Bank Of Thailand (ISBT)

Lampiran D : ISBT News, berita berkenaan keluaran zakat ISBT pada tahun 2006-2007

Lampiran E : ISBT News, berita berkenaan aktiviti perniagaan ISBT dengan bank-bank luar negara

SENARAI JADUAL & RAJAH

Jadual 2.1	Nama 10 pemegang saham terbesar pertama pada 31 Desember 2005	149
Jadual 3.1	Aktiviti-aktiviti Pelaburan di ISBT	177
Jadual 3.2	Contoh kadar pembahagian keuntungan mengikut jenis jangka masa akaun pelaburan muđārabah.	187
Jadual 3.3	Contoh kadar pembahagian keuntungan mengikut jenis tempoh masa akaun dan jumlah wang dilabur dalam <i>akaun al-Ameen</i> .	189
Jadual 3.4	Contoh kadar kiraan keuntungan ISBT bagi pem -biayaan memperolehi kediaman.	194
Jadual 3.5	Contoh kadar kiraan keuntungan ISBT bagi pembiayaan memperolehi kediaman.	195
Jadual 3.6	Contoh ketetapan tempoh masa pembayaran dan kadar bayaran perkhidmatan pembiayaan dalam negara (<i>domestic</i>) yang ditawar pelanggan oleh Bank Islam Thailand.	210
Jadual 4.1	Jumlah Simpanan Tunai dan Terkumpul ISBT Tahun 2004 hingga 2007.	217
Jadual 4.2	Prestasi Pelaburan ISBT Pada Tahun 2004 hingga 2007 (TBH Juta).	231

Jadual 4.3	Pelaburan ISBT Dalam Pasaran Saham pada tahun 2004 hingga 2007	233
Jadual 4.4	Hasil pendapatan daripada pelbagai sumber ISBT pada tahun 2004 hingga 2007	237
Rajah3.1	Contoh proses dan cara perjalanan sesuatu projek pelaburan yang diamalkan di ISBT.	169
Rajah 3.5	Contoh penyataan rangka operasi bank ISBT berlandaskan <i>BBA</i> dan <i>BAI</i> .	200
Graf 4.1	Menunjukkan Peningkatan Prestasi Jumlah Deposit Di ISBT (2004-2007).	217
Graf 4.2	Menunjuk Peningkatan Aset ISBT Antara 2005-2007.	222
Graf 4.4	Prestasi Pelaburan ISBT Pada Tahun 2004 hingga 2007.	233
Graf 4.5	Presatasi Pelaburan ISBT Dalam Pasaran Saham pada Tahun 2004 hingga 2007	234

SENARAI KEPENDEKAN

ATM	Automatic Teller Machine
Abd.	Abdul
BAI.	<i>Bay ‘al-‘Ināh</i>
BBA.	<i>Bay ‘bi-thaman ājīl</i>
BIMB	Bank Islam Malaysia Berhad
BOT	Bank Of Thailand
b.	bin
bt.	inti
c.	Cetakan
Dr.	Doktor
ed.	Penyunting
<i>et al.</i>	Et alia (dan lain-lain)
FIP	Fakulti Ilmu Pendidikan
H	Hijrah
h.	halaman
Hj.	Haji
<i>Ibid.</i>	<i>ibidem</i> (pada tempat yang sama)
IKIP	Institusi Keguruan Ilmu Pendidikan
ISBT	Islamic Bank Of Thailand
j.	Juzu’
KL	Kuala Lumpur
KTB	Krung Thai Bank
LUTH	Lembaga Tabung Haji
M.A	Master of Arts
Mohd.	Mohammad
Nov.	November
NPL	Non Performing Loans
<i>op. cit.</i>	<i>Opera citato</i> (dalam karya yang dirujuk sebelum)
PCL.	Public Company Limited
Prof.	Professor
PT.	Perusahaan Terbatas
r.a	<i>Rađiyallah Hu ‘Anhu</i>
RM	Ringgit Malaysia
s.a.w	<i>Sallaallāhu ‘Alayhi Wasallam</i>
Sdn Bhd.	Sendirian Berhad
s.w.t	<i>Subhānahu Wa Ta ‘ālā</i>
SPI	Sistem Perbankan Islam
TBH	Thai Bath
terj.	Terjemahan
t.t	Tanpa Tarikh
t.p.	Tanpa Penerbit
t.t.p.	Tanpa Tempat Penerbit

PANDUAN TRANSLITERASI

Perkataan-perkataan Arab yang digunakan dalam disertasi ini mengikut kaedah berikut;

Huruf Arab = Nama dan Transkripsi

a, ' (Hamzah) = ا	ت = t
b = ب	ظ = z
t = ت	ع = ‘
th = ث	غ = gh
j = ج	ف = f
ه = ح	ق = q
kh = خ	ك = k
d = د	ل = l
dh = ذ	م = m
r = ر	ن = n
z = ز	ه = h
s = س	و = w
sh = ش	ي = y
ض = ص	ة = h
ڏ = ض	

VOKAL

Vokal Pendek: a = ܶ (Fathah);   i = ܹ (Kasrah);

u = ܻ (Dammah)

Vokal Panjang: ā = ܲ ;   ī = ܰ ;   ū = ܱ

Diftong: ay = ܰܲ ;   aw = ܱܰ
